

Hervasztó augusztus

Kukorica-meteorológia, 2019. augusztus

Összeállította: dr. Szieberth Dénes

Értékelésünk az [Országos Meteorológiai Intézet honlapján](#) található időjárési térképek alapján készült.

Az augusztusi időjárás nagy hatással van a kukorica addigra kialakult terméspotenciáljának érvényesülésére. Minthogy a kukorica víz- és tápanyag felvétele döntően a talaj legfelső rétegéből történik, a lehullott csapadék mennyisége mellett az időbeli eloszlásnak nagy szerepe van.

A júliusig számolt csapadéktöbblet már augusztus elejére elfogyott, s az augusztus is hiánnyal zárt. (1. ábra) Az augusztus 31.-i 50-60 %-os vízhiány a talaj felső 50 cm-es rétegében arra utal, hogy a kukorica szemtelítődése nem lehetett akadálytalan. (5. ábra)

Amíg a május-június bőséges csapadékelátást biztosított, az egyenletes kelést és kezdeti fejlődést nehezítette a májusi hűvös időjárás és a tápanyag kimosódás. Sok helyütt tapasztalhatták a megkésett gyomirtás hátrányos hatását is. A termékenyülést és a csúcsi szemek kifejlődését a virágzás alatti és az azt követő időszak hőségperiódusai akadályozták. A júliusi viharok, jégesők számos kukoricatáblát megdöntöttek, megtörttek.

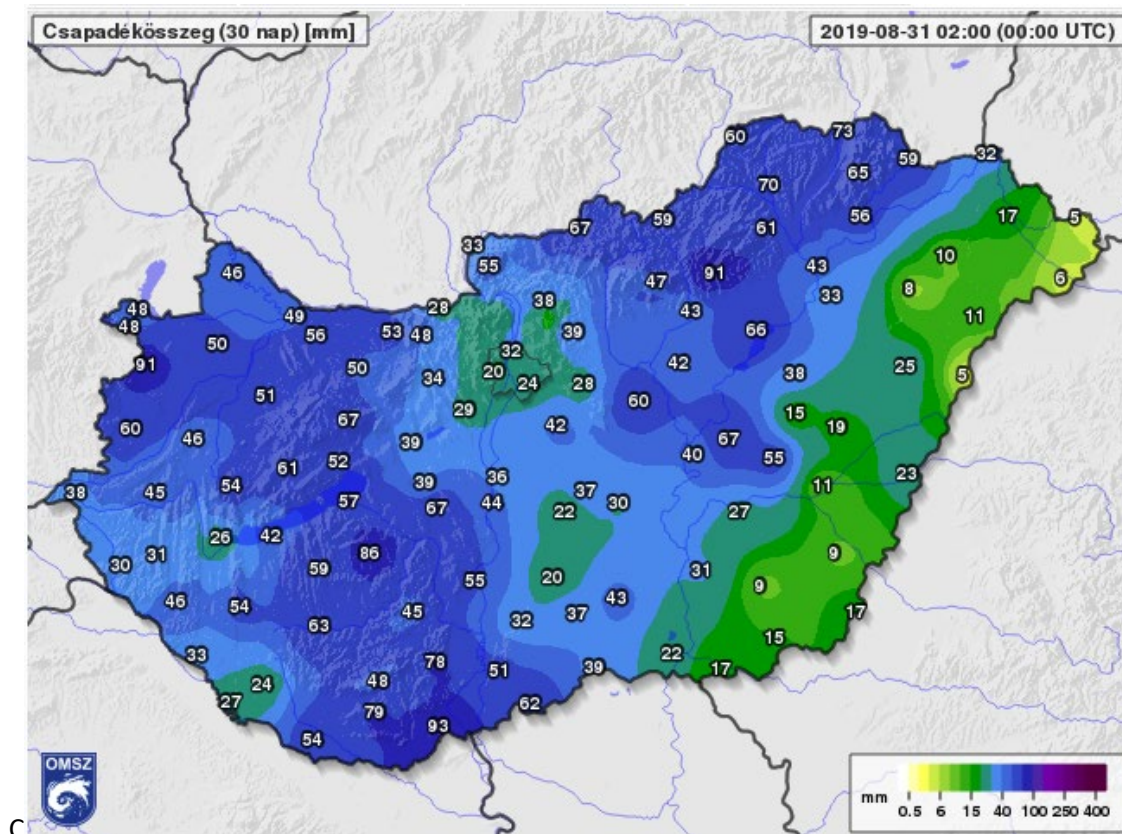
Megszokhattuk, hogy a nyári félévben a csapadékosság és a hőmérséklet többnyire egymással ellentétes tendenciák mentén alakul. A kukorica fejlődésére különösen veszélyes, ha a hőmérséklet maximummai és a csapadékhiány tartósan mutatnak szélsőségeket. A hatások összeadódnak, s a kukorica terméselemeinek normális fejlődését korlátozzák. Az augusztusi hőmérsékleti térképek tanúsága szerint a havi átlaghőmérséklet 2°C-szal meghaladta a sokéves átlagot. Ez a körülmény, figyelembe véve a csapadékhiányt is, a szemtelítődés szempontjából kedvezőtlenül hatott, és nagy területen idézte elő a kukorica felszáradását. (6. – 9. ábrák) *Durva megközelítéssel úgy számolhatunk, hogy a június a csutkán kialakuló szemsorok számát, a július a termékeny csőhosszt, az augusztus az ezerszem tömeg nagyságát határozza meg.*

A kukorica fejlődésére jellemző aktív hőösszeg mutató a 2018. évhez mérten elmaradásban van ugyan, de a sokévi átlagot meghaladta. (9., 10., 11. ábra) Tekintve, hogy a júliusban és augusztusban is előforduló hőségperiódusok, valamint az azokat kísérő jelentős UVB sugárzás a kukoricára „öregítő” hatással vannak, a későbbi vetés és a vontatott kezdeti fejlődés késleltető hatása nem tolja ki jelentősen a kukorica érését.

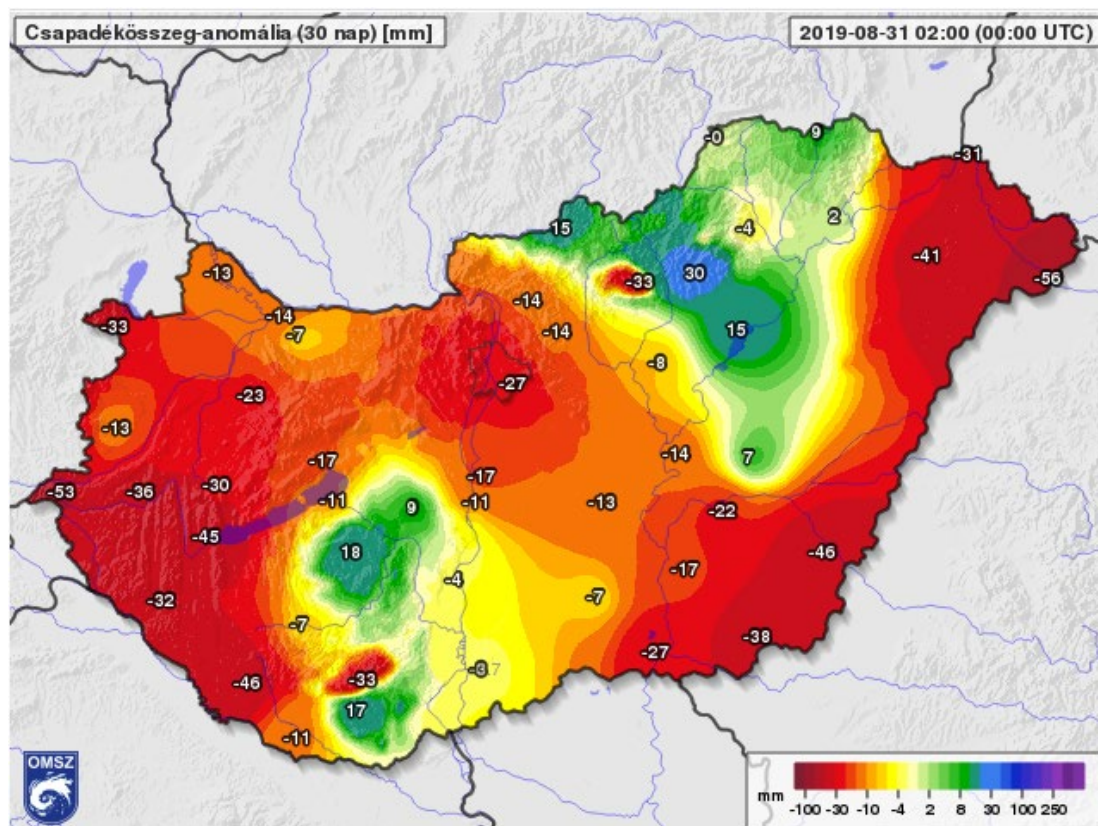
Az országos kép alapján a szeptember a kukorica érésére már nem lehet nagy hatással. A hőmérséklet alakulása és a csapadékosság csupán a vízleadás ütemét befolyásolhatja.

Optimális esetben elérhetjük a 13 dkg-os átlagos csőszűlyt és a 60000-es hektáronkénti csőszámot. Ha így volna, az országos termésátlag akár 7,8 tonna is lehetne hektáronként. Az aszálysújtotta területeken kívül a kételyek leginkább a csőszám körül merülhetnek fel, a már említett kelési és kezdeti fejlődési időszak anomáliái miatt. (Csőszám = kivetett magok száma - ki nem kelt magok száma - kipusztult tövek száma - meddő tövek száma + második csövek száma.) A kieséseket drótféreg, mocsospajor, fritlégy és a kukoricabogár lárvájának kártétele is fokozta.

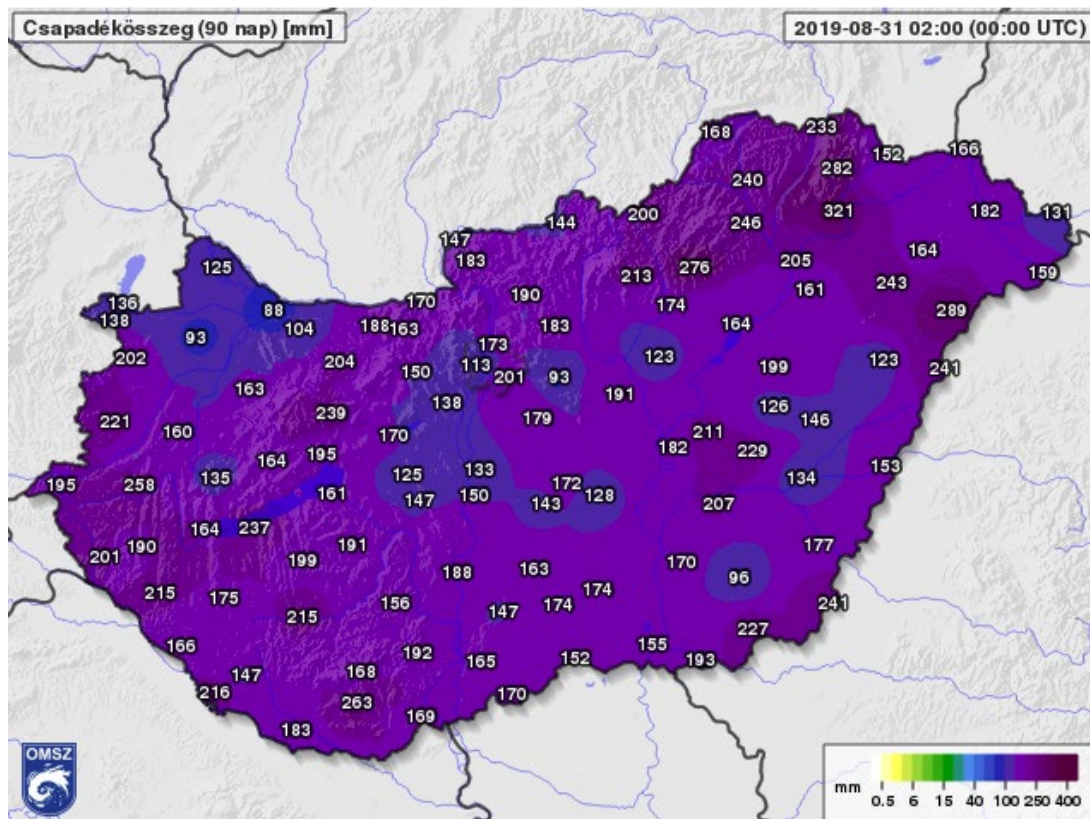
A valós termés megítéléséhez a termőtáblák alapos bejárása és [szakszerű termésbecslés](#) szükséges.

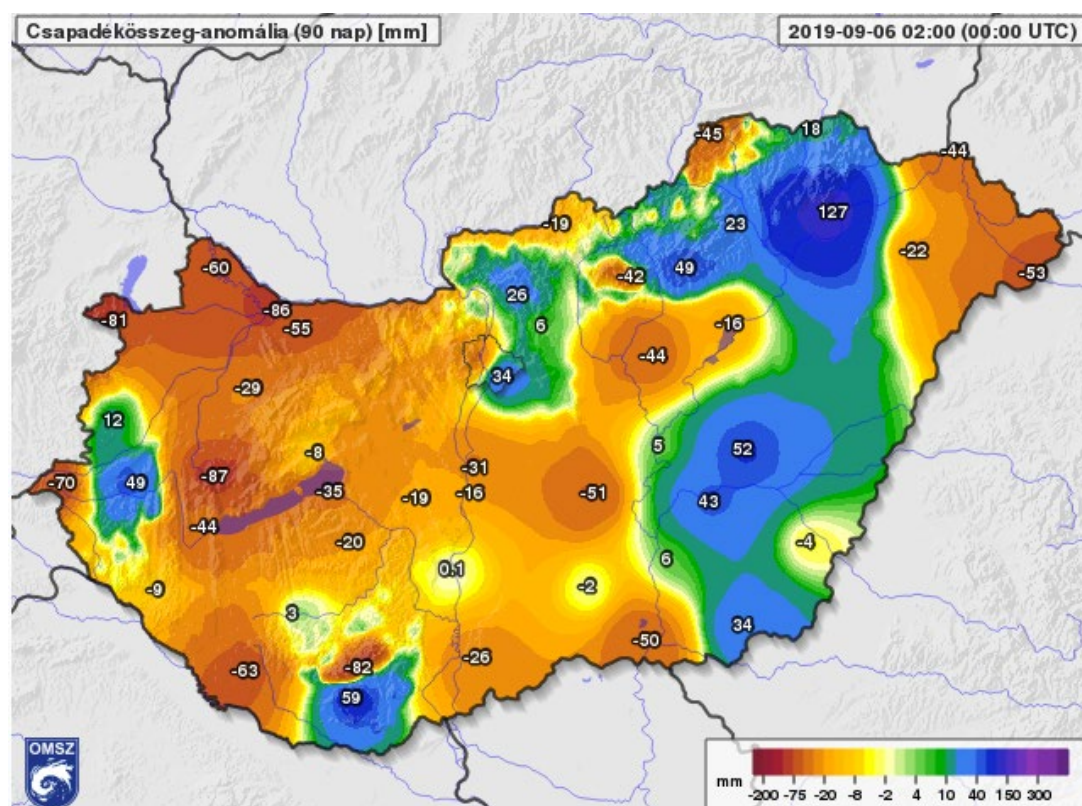
1. ábra: Az augusztus havi csapadékösszeg (30 napos). 2019.

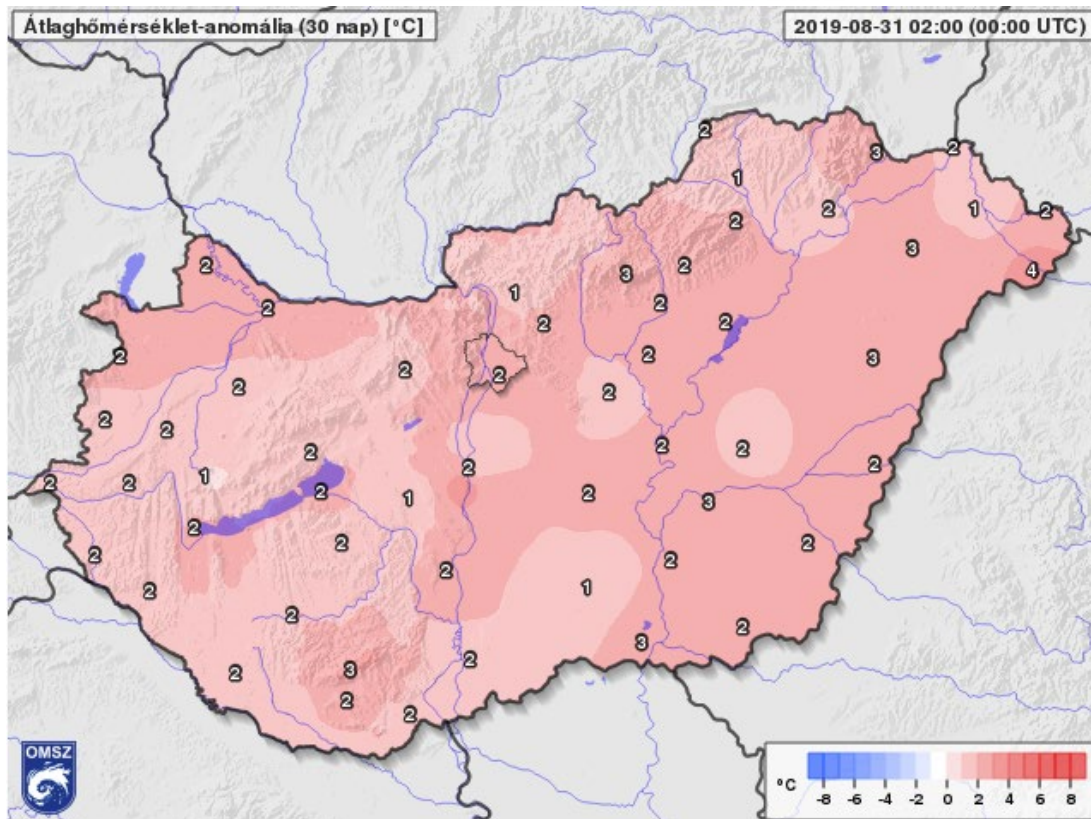
2. ábra: Az augusztus havi 30 napos csapadékösszeg eltérés a sokévi átlagtól 2019.

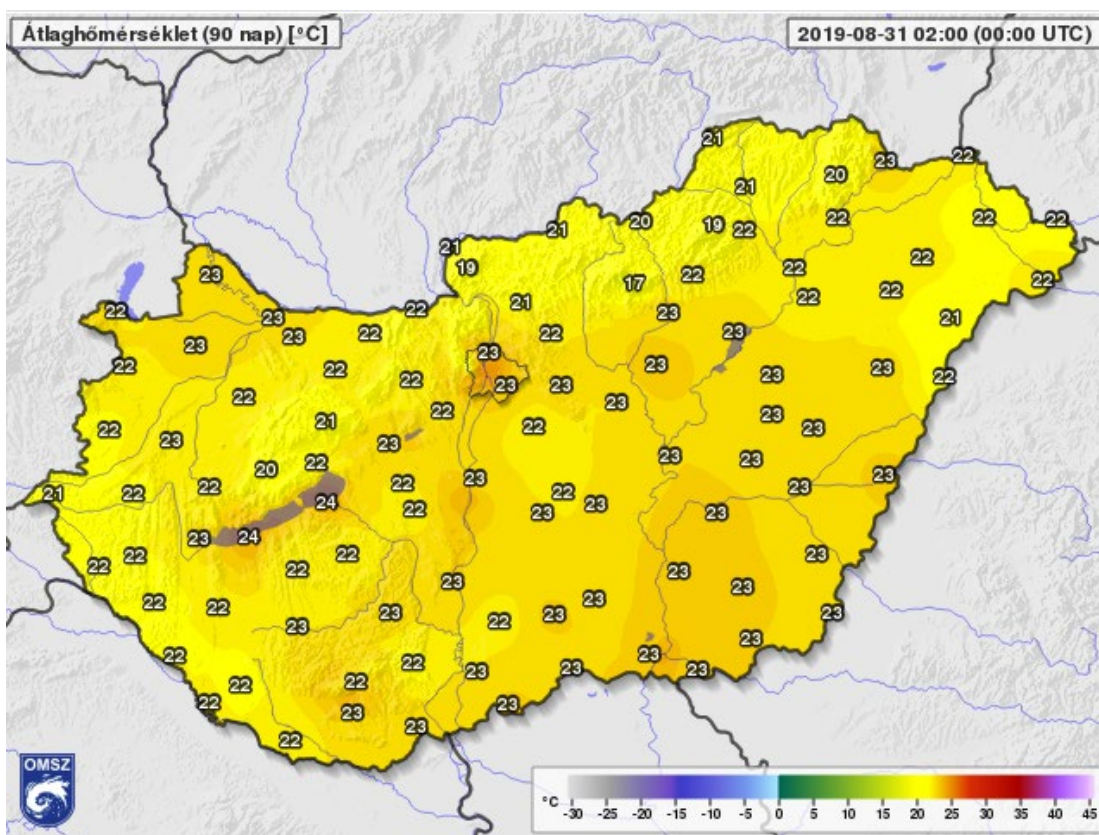
3. ábra: 90 napos csapadékösszeg augusztus 31-ig, 2019.

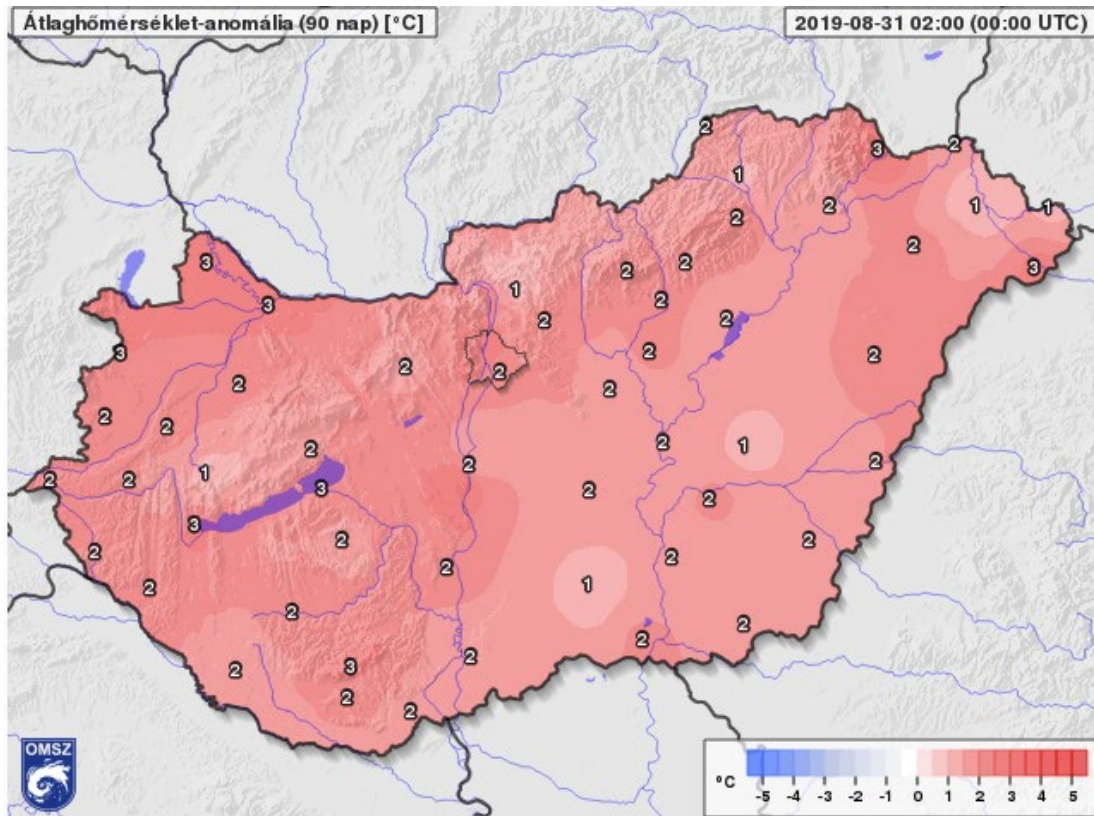
4. ábra: 90 napos csapadékösszeg eltérés a sokévi átlagtól, 2019.

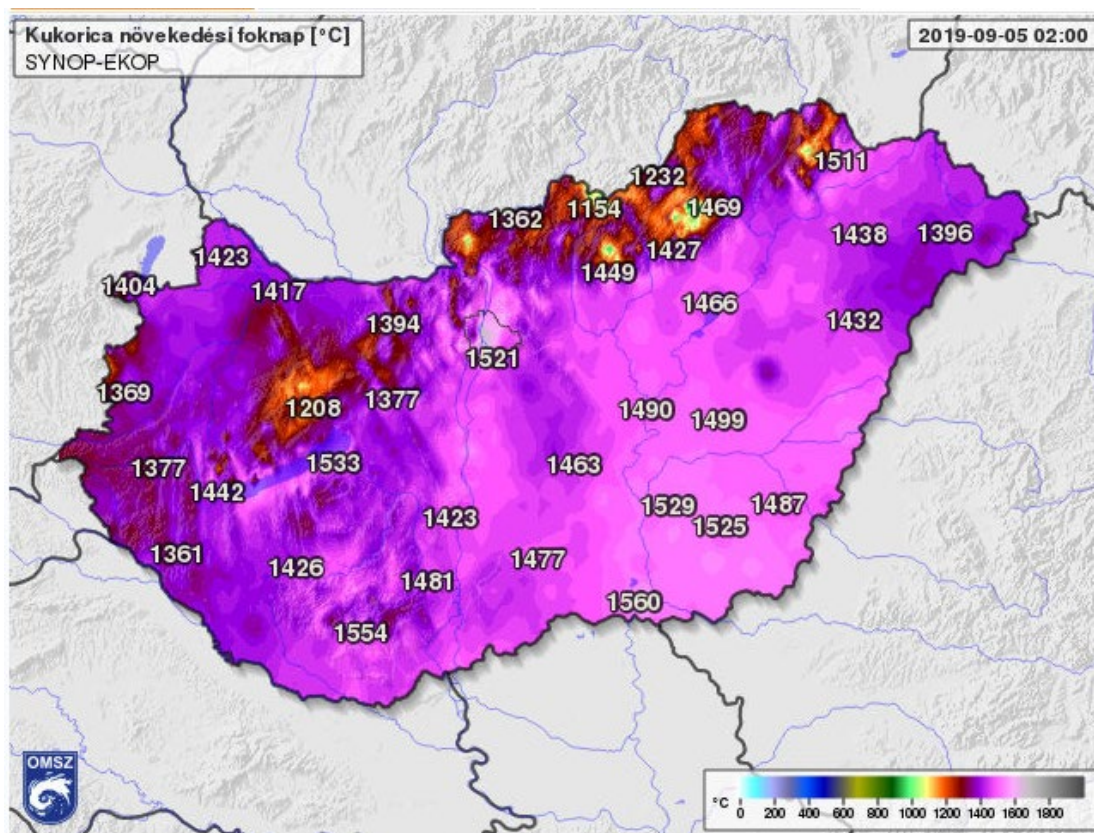
7. ábra: 30 napos átlaghőmérséklet eltérés a sokévi átlagtól, 2019. augusztus.

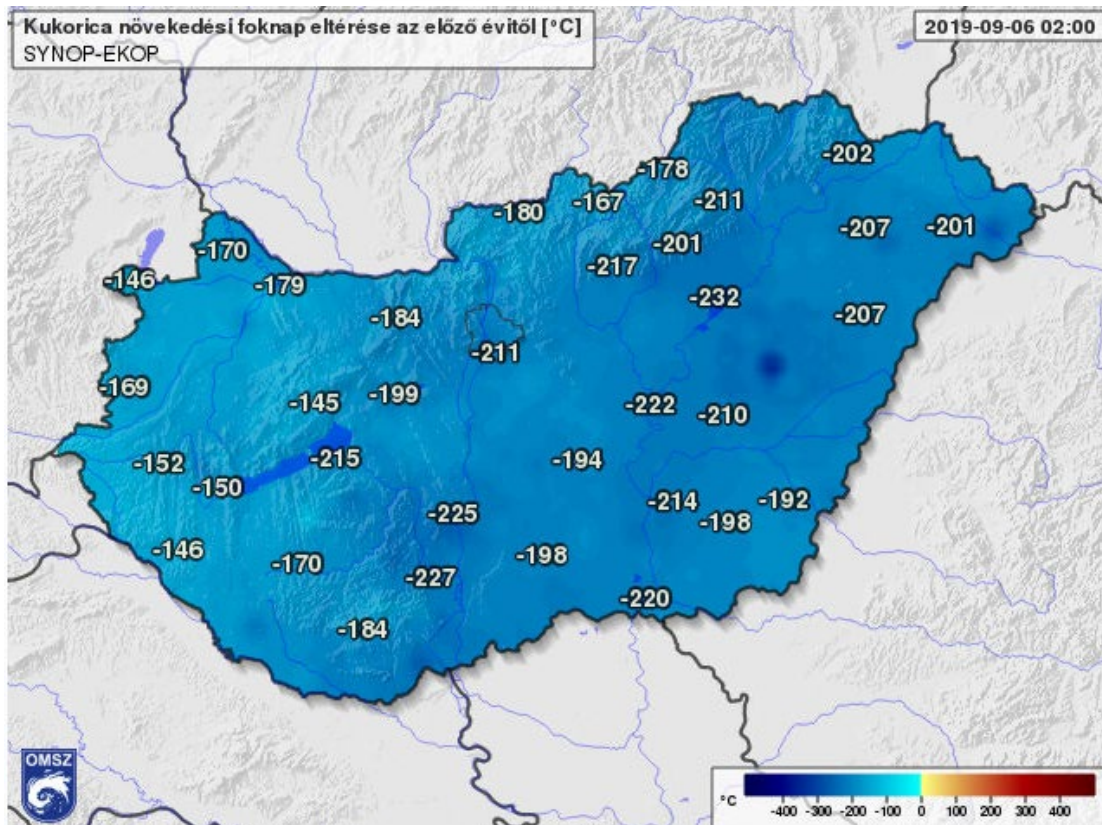
8. ábra: A 90 napos átlaghőmérséklet augusztus 31-ig, 2019.

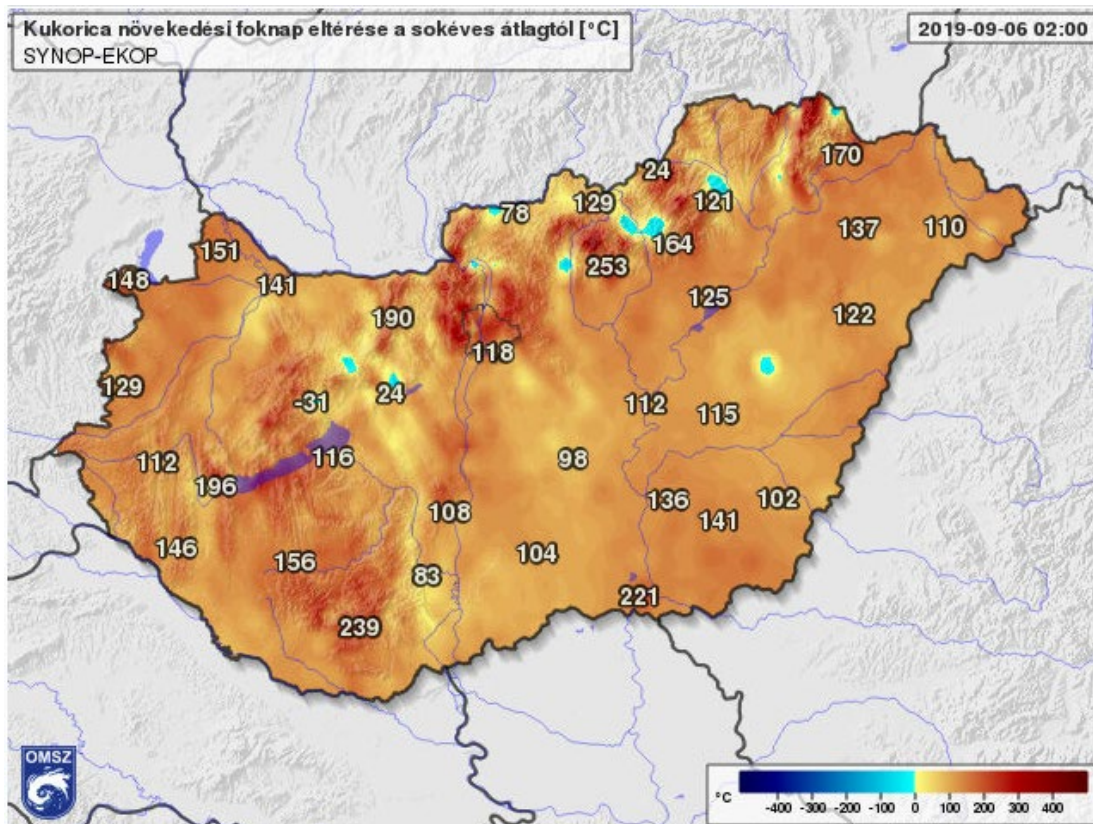
9. ábra: A 90 napos átlaghőmérséklet eltérés augusztus 31-ig, 2019.

10. ábra: A kukorica aktív hőösszeg akkumulációja 2019. szeptember 5-ig.

11. ábra: A kukorica akkumulált aktív hőösszeg-eltérése az előző évitől szeptember 5-ig, 2019.

12. ábra: A kukorica akkumulált aktív hőösszeg-eltérése a sokéves átlagtól szeptember 5-ig, 2019.